Från: [redacted]
Skickat: Mon, 1 Jul 2024 13:01:43 +0100
Till: "stockholm@lansstyrelsen.se" <stockholm@lansstyrelsen.se>
Cc: "RLK Funk Registrator" <registrator.rlk@regionstockholm.se>; "Havs- och vattenmyndigheten" <havochvatten@havochvatten.se>
Ämne: Statlig samordning samråd (ref101-12692-2024) - Ny regional utvecklingsplan Stockholmsregionen (ref RS 2024-0344), Yttrande HaV (ref 2024-1474)
Bilagor: 2024-001474_RUFS_Sthl_HaV_yttrande_sign.pdf
Categories: Fatima

Hej,
Översänder härmed Havs- och vattenmyndighetens yttrande gällande Ny regionalplan för Stockholmsregionen, samrådsversion april 2024, se bifogat.

Kopia:
Region Stockholm, ref RS 2024-0344
registrator.rlk@regionstockholm.se

Vänligen,

[redacted]
Havsplaneringsenheten
Havs- och vattenmyndigheten
[redacted]

Gullbergs Strandgata 15, 411 04 Göteborg
Box 11 930, SE-404 39 Göteborg
[redacted]
www.havochvatten.se

Havs- och vattenmyndigheten behandlar dina personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen och myndighetens dataskyddspolicy, läs mer på www.havochvatten.se/sa-behandlar-hav-dina-personuppgifter

SwAM processes your personal data in accordance with the General Data Protection Regulation (GDPR) and our Data Protection Policy, see www.havochvatten.se/sa-behandlar-hav-dina-personuppgifter

Havs och Vatten myndigheten

Remissyttrande

Datum 2024-07-01 **Dnr** 2024-1474

Handläggare
[redacted]
Havsplaneringsenheten
[redacted]

Länsstyrelsen Stockholm
Ref dnr: 101-12692-2024
stockholm@lansstyrelsen.se

Yttrande över Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Havs- och vattenmyndigheten har beretts tillfälle att ge synpunkter på Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, samrådsförslag april 2024. HaV lämnar följande synpunkter.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Generella synpunkter
Havs- och vattenmyndigheten ser positivt på regionens vision om en hållbar storstadsregion och de tre övergripande mål och dess prioriteringar, bland annat prioriteringarna *”Stärka regionens vatten- och grönområden”*, *”Främja grön omställning i näringslivet”* och *”Klimatanpassning för att säkra mark, vatten och livsmedel”*. Myndigheten instämmer dock med vad som noteras i bilaga samlad konsekvensbedömning, avsnitten om vatten, natur och klimat (avsnitt 4.1, 4.2, 4.7) och behovet av att tydligare visa på målkonflikter och behovet av tydligare vägledning. Myndigheten instämmer även med rekommendationer som lämnas i sammanhanget.

Havs- och vattenmyndigheten ser även behov av att inkludera prioriteringar och rumslig inriktning avseende regionens kust- och havsområden. Det innefattar havsmiljön, såsom att beskriva utmaningar, nuläge, förutsättningar, miljökvalitetsnormer samt åtgärdsprogram inom ramen för havsmiljöförvaltningen enligt Havsmiljöförordningen (2010:1341). Motsvarande gäller även regionplanens förhållningssätt till den statliga havsplaneringen enligt havsplaneringsförordningen (2015:400). Statlig och kommunal kust- och havsplanering har relevans för regionens rumsliga inriktning vad gäller grön- och blåstruktur, men även beträffande bland annat rumslig inriktning gällande *Tekniska försörjningssystem* avseende energiförsörjning och energidistribution. Myndighetens yttrande lämnas utifrån regionens givna remissfrågor, inklusive detaljerade synpunkter gällande *Miljökvalitetsnormer för vatten respektive havsmiljö*, *Planering kust och hav* samt *Riksintressen*.

Svar på remissfrågor
Angående beskrivning av regionens styrkor och utmaningar, samt regionens vision, mål och prioriteringar delar Havs- och vattenmyndigheten uppfattningen om regionens utmaningar att växa hållbart med en ökad befolkning i regionen, ett ökat behov av mark- och vattenanvändning för bostäder, teknisk infrastruktur och transportbehov, samt utmaningen att uppfylla klimatmål och

skapa en motståndskraftig och robust region. Myndigheten ser positivt på regionens vision om en hållbar storstadsregion, målen och prioriteringar visar på regionens viljeriktning och att de tre hållbarhetsperspektiven lyfts fram som förutsättning för måluppfyllnad, i linje med Agenda 2030 och de globala målen. Havs- och vattenmyndigheten ser särskilt positivt på mål om god livsmiljö, grön omställning och robust region utan klimatpåverkan och dess prioriteringar. Det gäller bland annat prioriteringarna *Stärka regionens vatten- och grönområden*, *Främja en levande landsbygd och skärgård* samt *Klimatanpassning för att säkra mark, vatten och livsmedel*. Här instämmer myndigheten med regionen om behov av kompletterande vad gäller blåstruktur och tekniska försörjningssystem. Havs- och myndigheten ser även behov av att utveckla prioriteringar avseende kust- och havsmiljö, relaterat till miljökvalitetsnormer, riksintressen, samt kust- och havsplanering, se *detaljerade synpunkter*.

Angående planens förhållningssätt till rumslig utveckling och plankartan anser myndigheten att den nya regionala utvecklingsplanen redovisar ställningstaganden kring den rumsliga utvecklingen på ett övergripande och delvis mycket ändamålsenligt sätt genom strukturkartan, plankartan och tillhörande förhållningssätt. Myndigheten ser positivt på planens ansats avseende regional grön infrastruktur och om att verka för en hållbar utveckling av blåstrukturen som skapar förutsättningar för att uppnå miljökvalitetsnormerna inom vattenförvaltningen. På motsvarande sätt bör även förhållningsätt om rumslig inriktning avseende förutsättningar att uppnå miljökvalitetsnormerna inom havsmiljöförvaltningen inkluderas, samt förhållningssätt avseende rumslig utveckling med hänsyn till havsplaneringslagstiftningen och dess regelverk. Det gäller bland annat förhållningsätt om rumslig utveckling grön och blå struktur, men även avseende utveckling av tekniska försörjningssystem, energiförsörjning och energidistribution. Det sistnämnda är av särskild relevans utifrån statliga havsplaner och pågående uppdrag om utökat utrymme för havsbaserad vindkraft i svenska hav, se kommentarer under *Planering kust och hav* nedan. Region Stockholm beskriver att det behövs kompletterande underlag gällande bland annat blåstruktur och tekniska försörjningssystem. Havs- och vattenmyndigheten delar således den bedömningen och vill lyfta ett antal aspekter där utvecklingsplanen behöver vidare bearbetning för att fungera vägledande för en god hushållning av mark- och vattenresurser i kommande planerings- och lovprocesser, se nedan *Detaljerade synpunkter.*

Angående frågeställning om myndighetens roll för genomförande av regional utveckling och samverkansformer verkar myndigheten utifrån sitt uppdrag enligt instruktion om att, inom sitt ansvarsområde, vara pådrivande, stödjande och samlande vid genomförandet av miljöpolitiken och verka för en hållbar förvaltning av fiskeresurserna. En rad olika dialog- och samverkansformer kan antas, därtill ser myndigheten gärna att kommunikation sker genom yttrande på myndighetens remisser. Aktuellt i sammanhanget är remiss om förslag om ändrade havsplaner, utifrån uppdrag om nya områden för energiutvinning, som är ute på granskning fram till 30 augusti 2024. Planförslag ska slutlevereras till regeringen december 2024, se *Planering och av kust och hav* nedan. Havs- och vattenmyndighetens roll och medverkan i det regionala utvecklingsarbetet sker även med stöd av förordningen (2017:583) om regionalt utvecklingsarbete och utifrån *Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030*[1] och dess prioriteringar, såsom i sammanhanget prioriteringarna *Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet* och *En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi*.

[1] https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/skrivelse/2021/03/skr.-202021133

Detaljerade synpunkter

- *Miljökvalitetsnormer för vatten respektive havsmiljö*

I regionplanen bör de övergripande och mellankommunala vattenfrågorna och målkonflikterna identifieras och hanteras. Det avser exempelvis möjligheterna att kunna följa miljökvalitetsnormerna för vatten respektive havsmiljön. Den strategiska och översiktliga nivån i regionplaneringen är av stor betydelse för att kunna bedöma den samlade effekten av flera olika mark- och vattenanvändningar inom ett avrinningsområde eller kustområde. En god hantering i regionplanen skapar förutsättningar för att följa miljökvalitetsnormerna i översiktsplaneringen. Av en regionplan ska det enligt 7 kap. 3 § plan- och bygglagen (2010:900) framgå på vilket sätt miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken har följts. Det finns bland annat miljökvalitetsnormer för havsmiljön och för yt- och grundvatten. HaV anser att en beskrivning av gällande status samt en beskrivning av relevanta belastningar och åtgärder som påverkar möjligheten att följa miljökvalitetsnormerna för vatten respektive havsmiljö bör tillföras planförslaget. Regionens utvecklingsinriktning bör formas utifrån dessa förutsättningar. Se vidare i HaV:s föreskrifter (HVMFS 2012:18) om god miljöstatus samt miljökvalitetsnormer[2] och åtgärdsprogram[3] avseende havsmiljön, samt VISS och Vattenmyndigheten Norra Östersjöns förvaltningsplan[4] och åtgärdsprogram[5] avseende vatten.

- *Planering av kust och hav*

Planförslaget innehåller en utvecklingsinriktning för skärgårdsöar men ytterligare ställningstaganden och en beskrivning av havsområdet kan behövas. I sammanhanget är det även relevant att belysa eventuella målkonflikter avseende exempelvis förtätning, byggnationer, infrastruktur i kustzonen och fysisk påverkan. För mer information se projektet Fysisk påverkan i svenska kustvatten[6] där frågan belyses. Se även framtagen rapport 2020:12 Fysisk störning i grunda havsområden[7].

Utvecklingsinriktningen för kustzonen och havsområdet är viktiga mellankommunala frågor. Regionens inriktning för dessa områden är också bärande för att bidra till en god livsmiljö, en långsiktigt god hushållning med mark och vatten samt en god ekonomisk tillväxt. Regionens ställningstaganden kan bidra till ett gott samspel mellan de nationella havsplanerna och den kommunala och regionala planeringen. Av en regionplan ska det enligt 7 kap. 3 § plan- och bygglagen framgå hur hänsyn har tagits till och hur planen har samordnats med bland annat nationella planer av betydelse för en hållbar utveckling i länet. Regeringen beslutade om Havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet[8] 2022. Den regionala utvecklingsplanen behöver kompletteras med redovisning och ställningstaganden kring havsplanerna. Havsplanerna ger vägledning till myndigheter och kommuner vid bland annat

---

[2] https://www.havochvatten.se/vagledning-foreskrifter-och-lagar/foreskrifter/register-havsforvaltning/god-miljostatus-samt-miljokvalitetsnormer-med-indikatorer-for-nordsjon-och-ostersjon-hvmfs-201218.html

[3] https://www.havochvatten.se/planering-forvaltning-och-samverkan/havsmiljoforvaltning/atgardsprogram-for-havsmiljon-i-nordsjon-och-ostersjon.html

[4] https://www.vattenmyndigheterna.se/tjanster/publikationer/2022/forvaltningsplan/forvaltningsplan-for-vatten-2022-2027-norra-ostersjons-vattendistrikt.html

[5] https://www.vattenmyndigheterna.se/tjanster/publikationer/2022/atgardsprogram/atgardsprogram-for-vatten-2022-2027-norra-ostersjons-vattendistrikt.html

[6] https://www.havochvatten.se/miljopaverkan-och-atgarder/miljopaverkan/fysisk-paverkan/kartlaggning-av-fysisk-paverkan-av-vattenmiljon.html#h-Rapporter

[7] https://www.havochvatten.se/data-kartor-och-rapporter/rapporter-och-andra-publikationer/publikationer/2020-10-09-fysisk-storning-i-grunda-havsomraden.html

[8] https://www.havochvatten.se/vagledning-foreskrifter-och-lagar/vagledningar/havsplaner.html

planläggning enligt 4 kap. 10 § miljöbalken. Havs- och vattenmyndigheten arbetar även i nuläget med att ta fram förslag på ändrade havsplaner[9]. Förslag finns ute på granskning mellan 16 maj och 30 augusti 2024. Planförslag, enligt uppdrag om nya områden för energiutvinning[10], ska slutlevereras till regeringen december 2024.

- *Riksintressen*

Av en regionplan ska det enligt 7 kap. 3 § plan- och bygglagen bland annat framgå hur riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken har tillgodosetts. En sådan redovisning saknas. Havs-och vattenmyndigheten beslutar om riksintresseanspråk för:

- Naturvård 3 kap. 6 § miljöbalken (inom sitt ansvarsområde)
- Friluftsliv 3 kap. 6 § miljöbalken (inom sitt ansvarsområde)
- Anläggningar för dricksvattenförsörjning 3 kap. 8 § miljöbalken
- Yrkesfiske 3 kap. 5 § miljöbalken

För områden som omfattas av en beslutad havsplan ska länsstyrelsens arbete, med att samordna statens intressen och se till att hänsyn tas till bland annat riksintressena, grundas på havsplanen. Det framgår av 3 § förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden.

Beslut om detta yttrande har fattats av [redacted] efter föredragning av utredaren [redacted]. I den slutliga handläggningen av ärendet har även [redacted] samt verksjuristen [redacted] medverkat.

[redacted]

[redacted]

Kopia till:
Region Stockholm
Ref: RS 2024-0344
registrator.rlk@regionstockholm.se

[99] https://www.havochvatten.se/planering-forvaltning-och-samverkan/havsplanering/granskning-av-forslag-till-andrade-havsplaner/forslag-till-andrade-havsplaner.html

[10] https://www.havochvatten.se/om-oss-kontakt-och-karriar/om-havs--och-vattenmyndigheten/regeringsuppdrag/regeringsuppdrag/uppdrag-om-nya-omraden-for-energiutvinning-i-havsplanerna-2022.html